

Цуркан Х. В., студентка 2 курсу спеціальності Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Смець О.І., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри теоретичної і прикладної економіки

ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

БІЗНЕС-КОМПЕТЕНЦІЇ ЯК ЗАПОРУКА ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Найефективніше економічний, політичний, соціальний, екологічний стан розвитку на місцях забезпечує місцева влада, про що свідчить зарубіжний досвід господарювання. Саме вона може задіяти всі сильні сторони для розвитку як малого так і середнього бізнесу, для залучення інвесторів, сприяючи створенню нових робочих місць. Від вирішення цих питань залежить рівень життя місцевого населення, а також наповнення як місцевого, так і державного бюджету.

В Україні, як і в інших державах світу, активно розвивається та запроваджується стратегічний підхід до планування сталого територіального розвитку[1]. Це, з одного боку, є закономірним етапом розвитку регіонів та окремих територій, а з іншого – намаганням регіонів знайти адекватні інструменти, які б допомагали відповісти на виклики сучасного глобалізованого світу, коли істотно пришвидшуються різноманітні зміни, в тому числі політичні, економічні, соціальні, технологічні, екологічні.

Територіальні громади являють собою первинний головний суб'єкт місцевого самоврядування, якість та ефективність діяльності яких забезпечує ефективність механізму державного управління.

Економічний розвиток територіальної громади – це процес мобілізації жителів та ресурсів певної громади, який дає їй можливість взяти на себе відповідальність за підприємницьку, соціальну та культурну діяльність. На нашу думку, для розвитку сталої громади потрібно кожному жителю розвивати лідерські навички із залученням громади, беручи участь та підтримуючи всі заходи у громаді; знати, розуміти та високо оцінювати місцеву історію та культуру, пишатися своєю громадою, дивитися із надією та оптимізмом у майбутнє, бути відкритим до співпраці із місцевою владою та бізнесом.

Загалом, суб'єкти підприємницької діяльності відіграють вагомую роль у формуванні спроможних територіальних громад, зокрема: здійснюють вплив на формування їх доходної частини бюджету; сприяють у вирішенні житлово-комунальних проблем, залученні іноземних інвестицій, використанні та модернізації приміщень територіальних громад, розвитку креативної економіки територіальних громад та формуванні їх екологічної безпеки, збереженні історико-культурної спадщини, популяризації територіальної громади тощо.

Існує ряд проблем розвитку підприємницької діяльності у межах Івано-Франківської територіальної громади, зокрема:

- відсутність інструментів фінансової підтримки підприємців і складність доступу до коштів для розвитку бізнесу;
- недостатність інформаційної підтримки підприємців;
- відсутність зведеної інформації по земельних ділянках і приміщеннях, які можна використовувати для ведення підприємницької діяльності;
- незадовільний стан інженерно-технічних мереж.

Заслуговує на увагу і пропозиція щодо формування фондів підтримки малого та середнього підприємництва територіальних громад. Отримати кошти із зазначеного фонду може переможець конкурсу бізнес-пропозицій, який ініціюється громадою і владою. У цьому конкурсі мають право брати участь лише жителі певної територіальної громади і бізнес пропозиція має реалізовуватися лише на території громади.

Керівництво територіальної громади має бути зацікавлене різними формами підтримки та активізації підприємців, у тому числі в участі у міжнародних програмах. Для цього на сайтах територіальних громад слід розміщувати інформацію про грантові проекти та умови участі у них.

Крім того, з метою активізації підприємництва є доцільним проводити тренінги щодо відкриття власної справи, написання грантових заявок. Для цього слід залучати громадські організації, центри зайнятості, а також заклади вищої освіти.

Одним з важливих стратегічних напрямів розвитку підприємницької діяльності в Івано-Франківській територіальній громаді є створення консультативного центру для підприємців. Розглянувши інноваційні підходи [2], варто доповнити впровадженням коворкінгу на базі загальноосвітніх навчальних закладах. Інноваційність коворкінгу на базі шкіл територіальних громад є одночасним доступом не тільки для учнів шкіл, а й місцевої молоді та людей старшого віку, які зможуть відвідувати заняття та вчитися використовувати сучасне обладнання. Ідея полягає в тому, щоби зробити школу відкритою для усіх мешканців громади. Запровадження коворкінгу дасть можливість покращити якість знань в школах, з акцентом на розвиток бізнес-компетенцій; залучити молодь до змін в територіальних громадах; виявити нових лідерів; активізувати громадські позиції.

Інформаційні джерела

1. Васильченко С.М. Планування місцевого економічного розвитку: участь територіальної громади/ Міжнародний науково-практичний конгрес економістів за участю правознавців “Living Economics: Yesterday, Today, Tomorrow”, 23 -24 травня 2016 р. Фрібург (Швейцарія): FES University of Fribourg, 2016. – Р.75-77.

2. Мельник В. М. Інноваційні підходи модернізації системи управління фінансами територіальних громад в умовах проведення адміністративно-територіальної реформи / В. М. Мельник, Р. І. Щур, М. О. Житар // Вісник Одеського національного університету. Серія : Економіка. – 2020. – Том 25, Вип. 6 (85). – С. 239–244.